

ประเพณีการสืบทอด ทำได้ทุกเดือน

ประเพณีสืบทอด การสืบทอด

หมายถึง การต่ออายุ ให้ยืดยาวขึ้นนานออกไป และเพื่อเป็นสิริมงคลมีการใช้ชีวิตอยู่อย่างสุขสบาย ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บทั้งหลายให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบต่อไป การสืบทอดนี้จะไม่ใช่แก่นแท้ทางพุทธศาสนาที่ตาม ว่ากันว่าเป็นลัทธิพราหมณ์อยู่บ้าง ดังปรากฏอยู่ในตำนาน คัมภีร์สืบทอด

การสืบทอดนั้นทำให้คนเรามีขวัญและกำลังใจดีขึ้นและการสืบทอดนี้เราจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. การสืบทอดบ้านจะทำได้ปีละครั้งหรือว่า ถ้ามีเหตุเภทภัยเกิดขึ้นก็ทำได้
2. การสืบทอดเมืองจะทำก็ต่อเมื่อได้ครบรอบสร้างเมืองหรือในเมื่อที่กำหนดให้วันมงคลของบ้านเมือง
3. สืบทอดทำได้ตลอดทุกโอกาส

การสืบทอดเป็นประเพณีอันเป็นมงคลที่สำคัญยิ่ง นิยมกันสืบทอดมาจนถึงทุกวันนี้

การเตรียมการแต่งดาเครื่องสืบชะตา

1. ไม้กำมะลิยาว 1 วา 1 สอกของผู้สืบ 3 เล่ม ปลายเป็นงม 2 ง่าม 3 ได้หมด
2. ไม้กำเล็กยาว 1 สอก 1 คีบของผู้สืบ 108 – เศษด้วย
3. ไม้ข้าวหรือสพานยาว 1 วา 1 สอก 1 คู่
4. ไม้อ้อย ยาว 1 วาเศษ จำนวน 4 อัน เอามาทำบอกน้ำ - บอกทราย- บอกข้าวเปลือก – บอกข้าวสาร ใช้ไม้ไผ่รวกแทนก็ได้ ไม้อ้อยหายากแล้ว
5. หน่อกล้วย – หน่ออ้อย – มะพร้าวเอาอย่างละ 1 ต้น
6. สาตใหม่ 1 ผืน หม้อใหม่ 1 ลูก หมอนใหม่ 1 ใบ
7. หม้อเงิน – หม้อทองอย่างละ 1 ลูก
8. เทียนค่ากิ่งทำเทียนขี้ผึ้งหนัก 3 บาท 1 เล่มยาว 1 คีบเศษสายยาวเท่าตัวคนเรียกว่า เทียนค่ากิ่ง
9. สีสายค่ากิ่งอีกเอาสีสายเท่าตัวผู้สืบชะตาหรือเอาทั้งลูกหลานญาติมิตรก็ได้เซ้หรือชุบด้วยน้ำมันมะพร้าว ห้ามใช้น้ำมันสัตว์
10. ตุงค่ากิ่งอีก 1 ตัว สูงเท่าตัวผู้สืบชะตา
11. ทำกะได 9 ชั้นแล้วทำสายหมากพลู - เมียง - บุหรี่ - ดิ้นเงิน - ดิ้นทอง - สายดอกไม้ - สายเบี้ย - สายข้าวตอก ผูกติดกับชั้นบันไดยาวเท่าบันได
12. จัดดาสดวกปากกล้วยกว้าง 1 สอก ของผู้สืบชะตาแล้วจัดเครื่องบูชามีหมาก พลู กล้วย มะพร้าว ผลไม้ ข้าวต้ม ขนม บุหรี่ ข้าวปลาอาหารเอาอย่างละ 108 เกินได้นิดหน่อยจัดให้สวยงามเพราะเป็นของบูชาต้องทำให้ดีงามสะอาดด้วยเจ้าชะตามารับก็ดีใจจนเราก็ออยู่ดีเป็นสุขเจริญรุ่งเรือง การแต่งดานั้น แต่ละท้องถิ่นคงจะไม่เหมือนกัน แต่เราควรจะทำให้ถูกต้องตามในตำรา
13. ทำข้อสีขาวปักที่ต้นคาสูงพองาม 108 ผืน (ข้อ) ส่วนตุงค่ากิ่งก็ต้องเป็นสีขาว เพราะสีขาวบริสุทธิ์สะอาด
14. มีการปล่อนนก หอย ปู ปลา สัตว์เหล่านี้ไม่ใช่ว่าลูกหลานไปหามาไม่เอา เราจะต้องไปหาที่เขาเอามาขายเราซื้อมาปล่อยให้สัตว์พ้นทุกข์อันตรายเป็นอิสระ
15. กล้วย 1 เครือ มะพร้าว 1 คะแนง

ขันตั้งสืบชะตา มีดังนี้

เอาขันโตกแดง หรือ ถาดก็ได้ 1 ใบ ใส่ส่วยหมากพลู 4 ส่วย ส่วยข้าวตอกดอกไม้ 4 ส่วย หมาก 4 ขด 4 ก้อม ผ้าขาวแดงอย่างละผืน ข้าวเปลือกข้าวสารอย่างละถ้วยเล็ก เบี้ยพันสาม หมากพันสาม เตียนเล่มบาท 1 คู่ เทียนคู่สั้น 4 คู่ ปัจจัยตามฐานะใส่ตามควร เมื่อแต่งดาเรียบร้อยทุกอย่างแล้วก่อนจะทำพิธีสืบชะตาก็เอาไม้ก้ายาวพร้อมกับไม้สะพาน ไม้บอกน้ำทรายเอามาทำเป็นกระโจมสามขาหรือว่าซุ้มมดปลายติดกันเป็นหลักขยายด้านล่างให้กว้างออกไป ผู้สืบชะตาเข้าไปนั่งข้างใน เอาสายสิญจน์โยงมาจากพระพุทธรูปเวียนกระโจม 3 รอบ แล้วปล่อยยาวลงมาที่ผู้นั่ง เพราะจะได้มาเวียนศีรษะของผู้สืบชะตาด้วย (การเวียนหัว จะต้องเวียนจากขวาไปซ้าย อย่าเขียนเลข 1)

เมื่อพระสงฆ์มาพร้อมแล้วเจ้าภาพจึงต้อนรับพระสงฆ์ด้วยความเคารพถือกราบพระและหาน้ำร้อน น้ำเย็น หมาก เหมียง บุหรี่ มาถวายตามประเพณีต่อจากนั้นให้เจ้าภาพหรือผู้ที่สืบชะตาจุดเทียนธูปมาบูชาพระรัตนตรัยประเคนดอกไม้ธูปเทียน (ขอศีล) แล้วเข้าไปนั่งอยู่ในโขงสืบชะตา

แหล่งที่มาของข้อมูล

ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีเชียงใหม่. 2539. ประเพณีเก่าเชียงใหม่ 700 ปี. เชียงใหม่ : ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีเชียงใหม่.